

Diakonhjemmets høgskolesenter ønsker å gi et diakonifaglig tilbud til et bredere spekter av utdanningssøkende

Ny, åpen studiemodell for diakoni

Diakonhjemmets høgskolesenter har lagt frem det mest radikale forslaget til endring av diakoniutdanningen siden slutten av 60 tallet. Utvalget som har utredet saken, ønsker en åpen modell med fleksibilitet for den utdanningssøkende. Samtidig som man gjennom et "normalløp" skal kunne kvalifisere seg til diakonkandidat, skal man fritt kunne velge kristendom grunnfag, sosionomutdanning eller sykepleierutdanning. Institusjonens spesielle diakonifaglige og tverrfaglige profil skal videreutvikles i alle ledd.

Av Leif Kjell Askeland

Når omleggingen karakteriseres som radikal, er det ut fra prinsipielle grunner. I praksis velger studentene i dag slik de selv ønsker. Noen går tre år, noen alle fire og noen kommer til det fjerde året med grunnutdanning fra andre høgskoler. Like fullt: Når det kommer forslag om en slik prinsipiell endring, reiser straks de mer grunnleggende spørsmål seg: Hvordan skal Diakonhjemmet ivareta sin tradisjonelt viktigste oppgave: Å utdanne diakoner?

Institusjonens navn gjennom 101 år er ikke tilfeldig. Det norske Diakonhjem ble opprettet, og har opp gjennom årene blitt drevet, nettopp i den hensikt å fremme diakonien gjennom å utdanne diakoner.

I juni for 23 år siden fant den siste kollektive vigsling sted. Kandidatene hadde fullført sin fagutdanning som satte dem i stand til å utøve en profesjonell oppgave i helse- og sosialsektoren menighet eller misjon. Men de fikk også med seg kirkens vigsel, og ble tatt opp som medlemmer i Det norske Diakonforbund. Ideelt sett var dette seilet på det kall de hadde kommet til Diakonhjemmet med. De ønsket å stå i kirkens tjeneste, enten det skulle bli bak pulten på sosialkontoret, i styrerstolen på sykehjemmet eller blant kirkens regulære tropper som diakon i en menighet.

Mange, også i kirken, ville det annerledes. Bare de som gikk til en tjeneste i menighet, skulle ha kirkens vigsel. Utdanningsinstitusjonens oppgave skulle

bli å utdanne kandidater til denne tjenesten. Kirkens krav til utdanning for diakoner ble definert: Tre års helse-, sosial- eller pedagogikkutdanning og et år med teologi og praktisk kirkelige fag.

I de første årene etter omleggingen utdannet Diakonhjemmet vel 60 diakonkandidater i året. Få lot seg innvie til diakoner. Kirken hadde ikke mer enn 80 - 100 diakonstillinger. Snart ble det færre som så poenget i å prioritere det 4. året etter fullført sosionom- eller sykepleierutdanning. Konflikter og 20 års forsøk på å snu utviklingen har bare sementert en svak oppslutning om utdanningens fjerde år.

Etter omorganiseringen av skolene til et høgskolesenter har et nytt moment kommet inn. Departementet har stilt krav om endringer i utdanningen ut fra tilskuddsordningene. Derfor er det blitt viktig å gjøre noe også av økonomiske grunner.

Modellen som er foreslått av et enstemmig utvalg nedsatt med representanter fra alle skoleavdelingene, deler det som i dag utgjør grunnutdanningen ved Diakonhjemmet i fire hovedblokker: sosionomutdanning, sykepleierutdanning, kristendom grunnfag og diakonipraktikum.

Sykepleierutdanningen og sosionomutdanningen skal profileres som diakonale utdanninger, men de må selv ta ansvar for å organisere undervisningen slik at dette skjer. Den teologiske høgskolen skal formelt sett ikke gi noen undervisning inn i disse to utdanningene. I tillegg til det nye ansvaret for det teologiske og diakonifaglige innhold skal grunnutdanningene

utvikle et tverrfaglig samarbeid seg imellom. Et viktig element i dette er ifølge utvalget utviklingen av en felles forståelse for sitt fag hos studentene. Dette er tenkt i starten av studiet. Man mener at studentene slik dagens utdanning fungerer, for tidlig presses inn i en forståelse av det å stå i et yrke hvor man arbeider med mennesker ut fra en bestemt fremtidig yrkesrolle. Nå ønsker man at de skal kunne forstå faget med utgangspunkt i seg selv: Med utgangspunkt i utdanningens livsrelevans.

Kristendom grunnfag skal også profileres. Utvalget har kalt det "Kristendom og samfunn". Det er som ved universitetene et ettårig studium. For å kvalifisere seg til diakon skal det gis et halvt års utdanning kalt diakonipraktikum. Dette kan tas etter kristendom grunnfag, men studenten vil også tilfredsstille kirkens krav til utdanning for diakoner om diakonipraktikum tas etter første halvår i kristendom grunnfag.

Høgskolesenteret har sendt forslaget til høring internt og til Diakonforbundet. Det har også bedt hovedstyret om et foreløpig signal før man går videre. Hovedstyret ga etter en meget grundig debatt på sitt møte 16. juni sin støtte til hovedkonklusjonen om en åpen modell for diakoniutdanningen.

Mange vil bli diakonkandidater

Overgangen fra sykepleier og sosialhøgskolen til den teologiske høgskolen har variert sterkt. Nå har det tatt seg opp igjen. Til høsten fortsetter 23 av de vel 100 som uteksamineres ved Diasos og Diasyk.

Foreløpig er det tatt opp seks eksterne søkere slik at høstens kull blir på 29 studenter.